

معاونت درمان

دبیرخانه شورای راهبردی تدوین راهنماهای سلامت

شناسنامه و استاندارد خدمت

سونوگرافی NT بایا بدون NB

زمستان ۱۳۹۹

نسخه دوم

تنظیم و تدوین:

- ۱- دکتر اشرف آل یاسین دبیر بورد رشته زنان و زایمان
- ۲- دکتر حسن هاشمی دبیر بورد رشته تخصصی رادیولوژی
- ۳- دکتر مرتضی صانعی طاهری رئیس انجمن رادیولوژی ایران
- ۴- دکتر اشرف جمال رئیس انجمن طب مادر و جنین
- ۵- دکتر معصومه گیتی عضو هیات علمی و متخصص رادیولوژی
- ۶- دکتر مهشید حقیقی عضو هیات علمی و متخصص رادیولوژی
- ۷- دکتر علیرضا رادپور متخصص رشته رادیولوژی
- ۸- دکتر حسین گرم پور عضو هیات علمی و متخصص رادیولوژی
- ۹- دکتر رضا گرامی عضو هیات علمی و متخصص رادیولوژی
- ۱۰- دکتر محمد علی کریمی عضو هیات مدیره انجمن رادیولوژی ایران
- ۱۱- دکتر الهام کشاورز عضو هیات علمی و انجمن رادیولوژی ایران
- ۱۲- دکتر صدیقه برنا عضو هیات علمی و متخصص رشته طب مادر و جنین
- ۱۳- دکتر لاله اسلامیان عضو هیات علمی و متخصص رشته طب مادر و جنین
- ۱۴- دکتر وجیهه مرصوصی عضو هیات علمی و متخصص رشته طب مادر و جنین
- ۱۵- دکتر نسرین چنگیزی رئیس اداره سلامت مادران وزارت بهداشت

تحت نظارت فنی:

گروه استانداردسازی و تدوین راهنماهای بالینی
دفتر ارزیابی فن آوری، استانداردسازی و تعرفه سلامت
دکتر مهدی یوسفی، دکتر مریم خیری، مرجان مستشار نظامی

الف) عنوان دقیق خدمت مورد بررسی (فارسی و لاتین):

سونوگرافی NT و یا NB

کد ملی: ۷۰۱۷۳۰

(کدهای مربوط به تعیین حاملگی در این کد لحاظ شده است و به صورت جداگانه قابل گزارش و اخذ نمی‌باشد)

ب) تعریف و تشریح خدمت مورد بررسی :

سونوگرافی برای اندازه گیری NT و CRL و FHR برای انجام غربالگری سه ماه اول

ج) موارد ضروری انجام مداخله تشخیصی

همه زنان باردار در فاصله ۱۱ هفته تا ۱۳ هفته و ۶ روز یا $CRL=45-84mm$. مبنای زمان مناسب برای سونوگرافی NT اندازه CRL است.

ج) تعداد دفعات مورد نیاز

یک بار

د) ویژگی های فرد/افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز (Order) خدمت مربوطه و استاندارد تجویز:

متخصص زنان و زایمان - ماما در قالب نظام ارجاع

ه) ویژگی های ارائه کننده اصلی صاحب صلاحیت جهت ارائه خدمت مربوطه:

رادیولوژیست ، متخصص زنان و زایمان دارای فلوشیپ پریناتولوژی

و) عنوان و سطح تخصص های مورد نیاز (استاندارد) برای سایر اعضای تیم ارائه کننده خدمت:

ردیف	عنوان تخصص	تعداد مورد نیاز به طور استاندارد به ازای ارائه هر خدمت	میزان تحصیلات مورد نیاز	سابقه کار و یا دوره آموزشی مصوب در صورت لزوم	نقش در فرایند ارائه خدمت
۱	تکنسین	۱ نفر	دیپلم به بالا	-	آماده سازی بیمار تایپ گزارشات و ارائه گزارش

ز) استانداردهای فضای فیزیکی و مکان ارائه خدمت:

حداقل یک اتاق ۶ تا ۱۲ متری جهت گذاشتن دستگاه سونوگرافی و تخت معاینه ضروری است و یک سالن حداقل ۱۲ متر جهت سالن

انتظار و منشی

مطب پریناتالوژیست، بیمارستان، موسسه رادیولوژی، مرکز تصویر برداری پزشکی

ح) تجهیزات پزشکی سرمایه ای به ازای هر خدمت:

۱. دستگاه سونوگرافی با قدرت تفکیک بالا مجهز به کالر داپلر و پروپ ابدومینال و پروپ واژینال

۲. کامپیوتر و نرم افزار ثبت اطلاعات و چاپگر

ط) داروها، مواد و لوازم مصرفی پزشکی جهت ارائه هر خدمت:

ردیف	اقلام مصرفی مورد نیاز	میزان مصرف (تعداد یا نسبت)
۱	چاپگر - ژل - کاغذ آ۴ - ملحفه یکبار مصرف - کاور استریل واژینال - دستکش - سرنگ	بر حسب نیاز

ی) استانداردهای گزارش

۱. تعیین دقیق محل حاملگی
  ۲. تعیین حیات جنین Fetal viability
  ۲. تعیین سن حاملگی با اندازه گیری CRL
  ۳. تشخیص حاملگی چندقلویی و تعیین کوریونیسیتی
  ۴. تعیین ضخامت NT یا بدون NB
  ۵. تعیین محل جفت
  ۶. تعیین تعداد ضربان قلب جنین
- توضیح: برای اندازه گیری ضخامت NT، جنین باید در نمای میدساژیتال باشد و سر جنین باید در پوزیشن Neutral باشد و بزرگنمایی تصویر در حدی باشد که سر جنین و قسمت فوقانی قفسه سینه جنین، دو سوم از تصویر را شامل شود و پرده آمنیون از پوست گردن جنین قابل افتراق باشد.
- باید حداقل دو تصویر (یکی از اندازه گیری NT و دیگری از اندازه گیری CRL) ضمیمه باشد. عکس ها حداقل به مدت ۱ سال در آرشیو محل انجام خدمت نگهداری شود.

گ) شواهد علمی در خصوص کنتراندیکاسیون های دقیق خدمت:

ندارد.

ل) مدت زمان ارائه هر واحد خدمت:

بین ۱۰ الی ۳۰ دقیقه

منابع:

- Bromley B and Benacerraf B. Chromosomal abnormalities. In: Rumack CM, Levine D, eds. Diagnostic ultrasound, 5th ed. Philadelphia:Elsevier;2018. P. 1088-1114
- AIUM-ACR-ACOG-SMFM-SRU Practice Parameter for the Performance of Standard Diagnostic Obstetric Ultrasound Examinations. J Ultrasound Med. 2018 ;37(11):E13-E24.
- Salomon LJ, Alfirevic Z, Bilardo CM, et al.. ISUOG Practice Guidelines: performance of first-trimester fetal ultrasound scan. Ultrasound Obstet Gynecol 2013; 41: 102-113.

تاریخ اعتبار این راهنما از زمان ابلاغ به مدت ۳ سال می باشد و بعد از اتمام مهلت زمانی میبایست ویرایش صورت پذیرد.

باسمه تعالی

فرم تدوین راهنمای تجویز

عنوان استاندارد	کد RVU	کاربرد خدمت		افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز	ارائه کنندگان اصلی صاحب صلاحیت	شرط تجویز		محل ارائه خدمت	تواتر خدمتی	مدت زمان ارائه	استانداردهای گزارش
		بستری	سرپایی			اندیکاسیون	کنترل اندیکاسیون				
سونوگرافی NT و یا NB	۷۰۱۷۳۰	*	*	متخصص زنان و زایمان - زایمان - ماما در قالب نظام ارجاع	رادیولوژیست ، متخصص زنان و زایمان دارای فلوشیپ پریناتولوژی	همه زنان باردار در فاصله ۱۱ هفته تا ۱۳ هفته و ۶ روز یا CRL=45-84mm . مبنای زمان مناسب برای سونوگرافی NT اندازه CRL است	ندارد	مطب پریناتالوژیست، بیمارستان، موسسه رادیولوژی، مرکز تصویر برداری پزشکی	یک بار	بین ۱۰ الی ۳۰ دقیقه	۱. تعیین دقیق محل حاملگی ۲. تعیین حیات جنین Fetal viability ۲. تعیین سن حاملگی با اندازه گیری CRL ۳. تشخیص حاملگی چندقلویی و تعیین کوریونیسیتی ۴. تعیین ضخامت NT با یا بدون NB ۵. تعیین محل جفت ۶. تعیین تعداد ضربان قلب جنین

تاریخ اعتبار این راهنما از زمان ابلاغ به مدت ۳ سال می باشد و بعد از اتمام مهلت زمانی میبایست ویرایش صورت پذیرد.